

EIERAVTALE

MELLOM

BAMBLE, PORSGRUNN OG SKIEN KOMMUNE

VEDR. GRENLAND HAVN IKS

Fastsatt av Grenland havneråd 26.10.2011

Godkjent av Porsgrunn bystyre 12.01.2012

Godkjent av Bamble kommunestyre 09.02.2012

Godkjent av Skien bystyre 06.09.2012

**GRENLAND
HAVN**

Denne avtalen («Avtalen») er inngått mellom kommunene Bamble, Porsgrunn og Skien (i fellesskap «Kommunene» og enkeltvis «Kommunen») som deltakere i Grenland Havn IKS («Selskapet»); et interkommunalt selskap («IKS») organisert etter lov om interkommunale selskaper («IKS-loven»).

Formålet med Avtalen er å regulere viktige forhold mellom Kommunene som deltakere i Selskapet.

1. BAKGRUNN

- 1.1. Offentlig havnevirksomhet er et kommunalt ansvar i samsvar med havne- og farvannsloven. Kommunene drev fram til 1991 hver sin kommunale havnevirksomhet.
- 1.2. I 1991 etablerte Kommunene Grenland Havnevesen («GHV») som et interkommunalt samarbeid etter kommunelovens §27 ved at havnevirksomheten og havnekapitalen i hver av kommunene ble overført til GHV.
- 1.3. Lov om interkommunale selskaper trådte i kraft fra 1. januar 2000, og GHV ble besluttet «omdannet» til et IKS med virkning fra 1. januar 2004 i samsvar med lovens overgangsregler.

2. EIERINNSKUDD, EIERANDELER OG ANSVARSANDELER I SELSKAPET

2.1 EIERINNSKUDD

Ved etableringen av GHV i 1991 ble disposisjonsretten til havneanlegg og havnearealer overført til Selskapet, mens den enkelte Kommune beholdt eiendomsretten.

Ved omdanning av GHV til IKS ble eiendomsretten til havnekapitalen overført til Selskapet.

Det ble gjennomført en uavhengig vurdering og taksering av eiendeler og forpliktelser som ble overført til GHV i 1991, oppsummert slik:

Grenland Havnevesen Etablert: 1.1.1992	Porsgrunn	Skien	Bamble	Sum
Farled		100	1 320	1 420
Terminalanlegg	55 000	65 000	16 300	136 300
Andre kaianlegg	54 000	8 000	3 800	65 800
Godshåndteringsutstyr	4 161	3 710	440	8 311
Flytende utstyr	707	50	360	1 117
Sum havneinnretninger	113 868	76 860	22 220	212 948
Småbåtanlegg	4 300		4 000	8 300
Gjestebygger	400	2 850	2 000	5 250
Tomter	4 920	550		5 470
Sum andre eiendeler	9 620	3 400	6 000	19 020
Totale eiendeler	123 488	80 260	28 220	231 968
Fondsmidler	12 650	1 306	1 546	15 502
Gjeld	-8 591	-19 542	-11 544	-39 677
Nettoverdier overf. i 1991	127 547	62 024	18 222	207 793

2.2 EIERANDELER

Vedtektene for GHV som ble vedtatt av kommunene i 1991 hadde ingen bestemmelser om eierandeler.

Ved stiftelsen av Grenland Havn IKS i 2004 ble det i selskapsavtalen fastsatt at «Grenland Havn IKS eies av Bamble, Porsgrunn og Skien kommuner.

De samarbeidende kommuners (deleiernes) andeler i selskapet er slik fordelt:

Bamble kommune	33 1/3%
Porsgrunn kommune	33 1/3%
Skien kommune	33 1/3% »

2.3 ANSVARSANDELER

Selskapsavtalen for Grenland Havn IKS har ingen særskilte bestemmelser om ansvarsandeler. Det følger da av lovens hovedregel at ansvarsandelene er identiske med eierandelene.

Ved stiftelsen av GHV bestemte vedtektene at eventuelt underskudd skulle dekkes av medlemskommunene med 1/3 hver. Kommunene var solidarisk ansvarlige, men vedtektene fastsatte at «medlemskommunene skal garantere for lån som opptas av GHV til investeringer i havneanlegg. Garantien foreles med 50% på fellesskapet og 50% på vertskommunen for nyanlegget».

2.4 HAVNEKAPITALEN

Bestemmelsene om havnekapital i havne- og farvannsloven av 2009 med forarbeider er en kodifisering av tidligere praksis i medhold av havne- og farvannsloven av 1984.

Havnekapitalen omfatter:

- Alle formuesmidler som tilhørte havnekassen ved lovens ikrafttredelse (01.01.2010)
- Alle inntekter som oppbæres fra havnevirksomheten
- Alle verdier som trer i stedet for de formuesmidler som er nevnt over, og avkastningen på disse formuesmidlene

Havnekapitalen kan bare nyttes til havneformål, dvs drift, vedlikehold, utbedring og utvikling av havn, samt utøvelse av offentlig myndighet i samsvar med loven. Loven legger til rette for at havner kan utvikles til moderne logistikknutepunkter og således gi et attraktivt tilbud til havnebrukerne. Målrettede investeringer i grenseflatene mellom transportformene kan da vurderes, men grensedragningen må gjøres konkret i de enkelte tilfellene, i lys av utviklingen innen havnesektoren og med sikte på å realisere havneformål.

Dersom havnekapitalen helt eller delvis er investert i aksjeselskap eller interkommunalt selskap, inngår aksjene/andelene og avkastningen fra disse i havnekapitalen. Utdeling av utbytte eller andre utdelinger fra slikt selskap kan ikke foretas før det er foretatt avsetninger til nødvendig vedlikehold, nyanlegg, framtidige utviklingstiltak og investeringer i havnevirksomheten.

3. REPRESENTANTSKAPET

3.1 FORHOLDET TIL SELSKAPSAVTALEN

Selskapsavtalen vedtas av kommunestyrene i hver av Kommunene. Endringer i viktige bestemmelser i selskapsavtalen skal likeledes vedtas av kommunestyrene i alle Kommunene, etter at representantskapet har vedtatt forslag til endringer med 2/3 flertall, for så vidt gjelder:

- Selskapets foretaksnavn
- Selskapets formål
- Den kommune der Selskapet har sitt hovedkontor
- Angivelse av deltakerne, deres eierandeler og eventuelle ansvarsandeler
- Deltakernes (eventuelle) innskuddsplikt og plikt til å foreta andre ytelser overfor Selskapet
- Antall representantskapsmedlemmer og hvor mange medlemmer hver deltaker oppnevner
- Antall styremedlemmer
- Annet som skal fastsettes i selskapsavtalen, eksempelvis endringer i lånerammer m.v.

I saker som gjelder Kommunenes godkjenning av forslag til endring av selskapsavtalen, forplikter Kommunene seg til å legge fram likelydende innstillinger til politisk behandling i kommunestyrene, forutsatt at alle Kommunene er enige i forslaget.

3.2 REPRESENTANTSKAPET

Kommunene utøver sin eierinnflytelse i Selskapet gjennom representantskapet. Kommunenes representasjon i representantskapet er regulert i selskapsavtalen.

Den enkelte Kommune står fritt til å bestemme hvordan Kommunens medlemmer og vara medlemmer til representantskapet velges/oppnevnes.

Representantskapet skal blant annet behandle og beslutte følgende saker:

- Valg av styrerepresentanter (unntatt representanter fra ansatte)
- Godkjenning av årsregnskap, budsjett og økonomiplan
- Vedtak om å avhende eller pantsette fast eiendom eller andre større kapitalgjenstander
- Vedtak om å foreta investeringer som er av vesentlig betydning for Selskapet eller en eller flere av deltakerne
- Forslag til endring i selskapsavtalen

Et kommunestyre kan instruere sine representantskapsmedlemmer til å stemme slik kommunestyret bestemmer i bestemte saker (bundet mandat). Kommunen skal i tilfelle informere de andre Kommunene om at den vil instruere sine medlemmer i representantskapet i slike saker.

3.3 KOMMUNENES BEHANDLING AV REPRESENTANTSKAPSSAKER

Representantskapets leder skal sørge for at innkalling til møte i representantskapet, med sakskart og saksdokumenter, sendes til Kommunene ved ordfører minst fire uker før møtet avholdes.

Ordfører bestemmer om de saker som skal behandles i representantskapet skal legges fram til behandling i kommunestyret.

Representantskapet kan ikke fatte vedtak i saker som ikke er nevnt i innkallingen, med mindre samtlige representantskapsmedlemmer samtykker, jfr. IKS-loven § 9 annet ledd.

Kommunene får representantskapets forslag om endring av selskapsavtalen til godkjenning, jfr. avsnitt 3.1. over. Kommunestyrene skal derfor ikke fatte vedtak i representantskapssaker som gjelder forslag til endring av selskapsavtalen.

Representantskapet oppnevner en egen valgkomite, etter forslag fra Kommunene, og har fastsatt instruks for valgkomiteen. Valgkomiteen har til oppgave å foreslå kandidater til styret. Representantskapet gjør det endelige valget av styrerepresentanter. Styreverv er et personlig, ikke et politisk verv. Kommunestyrene skal av den grunn ikke gjøre vedtak i representantskapssaker som gjelder valg av styremedlemmer.

3.4 REPRESENTANTSKAPETS GODTGJØRELSE

Den enkelte Kommune betaler godtgjørelse til sine medlemmer og varamedlemmer i representantskapet.

Kommunene er enige om å vedta et felles godtgjørelsesreglement for representantskapet i Grenland Havn IKS.

4. SAMORDNING AV KOMMUNENES STANDPUNKTER I SPESIELT VIKTIGE SAKER

- 4.1. Kommunene forplikter seg til å samordne sin stemmegivning i representantskapet i saker av uvanlig stor betydning for Selskapet eller for en eller flere av Kommunene. Eksempel på slike saker er beslutning om å avhende eksisterende eller bygging av ny havn.
- 4.2. I slike saker forplikter Kommunene seg til å instruere sine representantskaps medlemmer å stemme i overensstemmelse med det som er Kommunenes beslutning (bundet mandat). Som Kommunenes beslutning gjelder det som alle Kommunene er enige om. Blir ikke Kommunene enige, skal Kommunene pålegge sine representantskapsmedlemmer å ikke vedta slikt forslag.

5. INFORMASJONSMØTER MED GRENLAND HAVN IKS

Selskapet og Kommunene kan innkalle til informasjonsmøter. Dagsorden bestemmes av den som innkaller til møtet. Møtene skal være av uformell karakter og er uten besluttende myndighet.

Hensikten med informasjonsmøtene er å informere om og drøfte viktige saker før de kommer til behandling i representantskapet. Innkalles det til informasjonsmøter, skal representanter fra Selskapet og alle Kommunene innkalles.

Fra Selskapet deltar normalt leder av representantskapet, styreleder og havnedirektør.
Fra Kommunene deltar normalt ordfører, eller en representant som ordføreren oppnevner, og rådmann, eller en representant som rådmannen oppnevner.

6. UTLØSNING OG AVVIKLING

6.1 UTTREDEN

En Kommune kan med et års skriftlig varsel kreve å tre ut fra Grenland Havn IKS, jfr. IKS lovens § 30, første ledd.

En Kommune som trer ut av Grenland Havn IKS overtar den myndighet som tilkommer Kommunen innen sine grenser, i overensstemmelse med havne- og farvannsloven.

En Kommune som krever seg utløst og krever å overta ansvaret for drift av havneanlegg som er lokalisert i sin kommune, får disse anleggene overført som en del av utløsningssummen. De aktuelle anleggene skal derfor takseres. I tillegg skal uttredende Kommune overta lån som Grenland Havn IKS har pådratt seg i forbindelse med etableringen av disse havneanleggene.

Utløsningssummen fastsettes til det laveste beløpet av

1. Kommunens netto egenkapital i Selskapet, som består av (i) 1/3 av verdijustert egenkapital i Selskapet, justert med (ii) et beløp tilsvarende forskjellen mellom Kommunens opprinnelige innskudd pr. 1.1.1992 og Kommunenes gjennomsnittlige innskudd på samme tidspunkt, og
2. Nettoverdien av de havneanleggene som er lokalisert i vedkommende kommune, som Kommunen skal overta og drive videre i egen regi, med fradrag av påhvilende gjeld, samt en forholdsmessig del av Grenland Havns likvide midler som tilsvarer eierandelen.

Dersom nettoverdien av de aktuelle havneanleggene med fradrag av påhvilende gjeld er høyere enn Kommunens netto egenkapital, overtar Kommunen i tillegg en forholdsmessig andel av Grenland Havns gjeld.

Hvis deler havnevirksomheten er organisert i og deler av havnekapitalen er overført til et eller flere aksjeselskap som driver havnevirksomhet i den Kommune som krever seg utløst, skal Selskapet inngå forhandlinger med Kommunene om hvordan aksjene kan fordeles i forbindelse med en utløsning.

Hvis den Kommune som krever seg utløst ikke ønsker å overta og drive havneanlegg i sin kommune, skal Grenland Havn IKS beholde og drive ordinær havnevirksomhet fra disse anleggene. Siden en Kommune ikke kan ta ut deler av havnekapitalen til annet enn havne formål, fastsettes da ingen utløsningssum.

6.2 OPPLØSNING OG AVVIKLING

Grenland Havn IKS besluttet oppløst om minst to av Kommunene krever det. Oppløsningen og avviklingen gjennomføres i overensstemmelse med IKS-lovens §§ 32-34.

Ved avviklingen overtar hver Kommune den myndighet som tilkommer Kommunen innen sitt område ifølge havne- og farvannsloven.

Utløsningssummen for hver Kommune fastsettes til deres netto egenkapital i Selskapet, d.v.s deres forholdsmessige andel av verdijustert egenkapital i Grenland Havn IKS, etter at alle anlegg er taksert, justert med forskjellen mellom hver Kommunes opprinnelige innskudd pr. 1.1.1992 og Kommunenes gjennomsnittlige innskudd på samme tidspunkt.

Som del av avviklingsoppgjøret overtar Kommunene de havneanleggene som er lokalisert i hver av Kommunene, med tillegg av de lån som Grenland Havn IKS har pådratt seg i forbindelse med etableringen av disse havneanleggene.

Hvis deler av havnekapitalen er overført til et eller flere aksjeselskap som driver havne virksomhet, vil likvidasjonsutbyttet delvis bestå av slike aksjer. Kommunene skal da inngå forhandlinger om hvordan aksjene skal foreles, sett hen til havnevirksomheten som aksjeselskapet driver og hvordan denne fordeler seg mellom Kommunene.

7. ENDRING AV AVTALEN

Endringer i denne Avtalen kan kun gjøres når alle Kommunene er enige om det.

Dersom en Kommune krever seg utløst fra Selskapet, er vedkommende Kommune ikke omfattet av de rettigheter og plikter som er nedfelt i denne Avtalen fra og med det tidspunkt utløsningen er gjennomført.

8. TVISTEBESTEMMELSER

Dersom det oppstår tvist mellom deltakerne om fortolkningen eller gjennomføringen av denne Avtalen, skal konflikten søkes løst gjennom forhandlinger.

Dersom forhandlinger ikke fører fram innen rimelig tid, skal tvisten søkes løst ved mekling. Mekler godkjent av Den Norske Advokatforening skal i så fall benyttes, eller annen godkjent mekler.

Skien/Porsgrunn/Bamble, den 6. september 2012.

For **SKIEN KOMMUNE**

Hedda Foss Five
Ordfører

For **PORSGRUNN KOMMUNE**

Porsgrunn kommune
Øystein Beyer
Ordfører

For **BAMBLE KOMMUNE**

BAMBLE KOMMUNE
Jon Pieter Fløio
Ordfører

Denne Avtalen tiltres av Grenland Havn IKS, for så vidt gjelder punkt 3.3 og avsnitt 5.

Brevik, den 6. september 2012.

For **REPRESENTANTSKAPET GRENLAND HAVN IKS**

Jan Runar Arvesen
Representantskapets leder

Vedlegg til Avtalen mellom Bamble, Porsgrunn og Skien kommune vedr. Grenland Havn IKS:

Selskapsavtale for Grenland Havn IKS.

Fastsatt av Grenland havneråd 26.10.2011
Godkjent av Porsgrunn bystyre 10.06.2021
Godkjent av Bamble kommunestyre 17.06.2021
Godkjent av Skien bystyre 02.09.2021

Retningslinjer for valgkomiteen i Grenland Havn IKS.

Fastsatt av representantskapet for Grenland Havn IKS 14.06.2019
Godkjent av Porsgrunn kommune 14.06.2019
Godkjent av Bamble kommune 06.06.2019
Godkjent av Skien kommune 11.06.2019